

Vuosikertomus 2013

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Kymen piiri

Sisältö

Alkusanat | s.3

Lapsi- ja perhepoliittinen vaikuttaminen | s. 4

    Kumppanuus ja yhteistyöverkostot sekä tapahtumat | s. 4

    Valtakunnalliset tapahtumat | s. 7

    Viestintä | s. 9

Yhdistysten ja vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus ja tuki | s. 10

    Jäsen ja järjestöyöntuki | s. 11

    Perhekeskustoiminta | s. 11

Piirin toteuttama varhainen tuki | s. 12

    Lastenhoitotoiminta | s. 12

    Perhekummitoiminta | s. 13

Nuorisotoiminta | s. 14

    Tukioppilastoiminta ja vanhempainilta | s. 14

    Paikallisyhdistysten nuorisotyön tukeminen | s. 14

Ammatilliset perhepalvelut | s. 15

Kehittämishankkeet | s. 19

    Vahvuutta vanhemmuuteen –hanke 2009-2014 | s. 19

    Isä –hanke 2010-2013 | s. 19

Hallinto ja talous | s. 20

Alkusanat

Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) tavoitteena on, että jokaisella lapsella on hyvä, onnellinen ja turvallinen lapsuus, ja että lapsi on osallinen ja näkyvä yhteiskunnan jäsen. MLL:n Kymen piiri toimii yhteistyössä MLL:n keskusjärjestön ja paikallisyhdistysten kanssa sen puolesta, että jokaisen lapsen oikeus turvalliseen lapsuuteen toteutuisi ja että vanhemmat saisivat lähiympäristöstään riittävästi tietoa ja tukea, jota he lapsiperheen arjessa kaipaavat.

MLL:n lapsiperheille tarjoama monimuotoinen varhainen tuki on nyt jos koskaan tärkeää, sillä lapsiperheiden yksinäisyys ja sosiaalisen tuen puute on lisääntynyt Suomessa. Monella vanhemmalla ei ole muita auttajatahoja kuin viranomaiset. Julkisten palvelujen avulla on kuitenkin mahdotonta vastata kaikkeen avuntarpeeseen. MLL:n syksyllä 2012 tekemän kuntapalvelukyselyn mukaan vain 38% vastaajista oli tyytyväinen vanhempana saamaansa tukeen. THL:n raportti (36/29011) puolestaan kertoo, että alle kolme neljänestä (72%) kokee voivansa olla osallinen ja vaikuttaa lapsen palveluihin kunnassa, 64% oli puolestaan tietoa siitä, mitkä ovat vanhempien ja lasten oikeudet.

Vuosi 2013 oli MLL:n Kymen piirille konkreettisten muutosten ja kasvun vuosi. Toiminnanjohtaja lähti neuvottelemaan strategisesta kumppanuudesta MLL:n paikallisyhdistysten ammatillisen ohjauksen vahvistamisesta ja monimuotoisen varhaisen tuen kehittämiseksi alueen neljän isoimman kunnan kanssa: Kouvola, Kotka Lappeenranta/Eksote ja Imatra. Yhdistysten järjestämät perhekahvilat, vertaisryhmät, tilaisuudet ja tapahtumat tarjoavat perheille mahdollisuuden tavata toisia samassa elämäntilanteessa olevia ja täydentävät kuntien lapsiperheiden palveluja. Tilapäinen lastenhoitoapu on ollut tärkeä kun perheillä ei ole lähiverkostoja tukena. Loppuvuodesta sinetöitiin laaja-alaiset sopimukset Kouvolan ja Kotkan kanssa, ja uutena toimintamuotona lähdettiin valmistelemaan perhekummitoimintaa. Paikallisyhdistyksiä piirin toiminta-alueella vuonna 2013 oli 38, Etelä-Karjalassa 17 ja Kymenlaaksossa 21. Aktiivisesti niistä toimi 34.

Ammatillisten perhepalveluiden liittyminen osaksi piiriä toi mukanaan kokonaan uuden osa-alueen palvelupalettiimme. Palvelua perheiden parhaaksi tuotettiin niin pitkäaikais- ja vammaisten lasten hoitoon, perhetyöhön kuin tehostettuun perhetyöhön. Uusina palvelumuotoja lähdettiin kehittämään lasten- ja nuorten tukihenkilötyötä sekä lasten ryhmähoitoa. Perheiden kotona työskenteli toistakymmentä perhetyöntekijää, joten piirin työntekijöiden määrä moninkertaistui. Myös piiritoimiston henkilökuntamäärä kasvoi, kun Perhepalveluita luotensaava ohjaaja aloitti piiritoimistolla helmikuussa. Työntekijämäärän lisääntyminen edellytti myös isompia toimitiloja, ja aurinkoisena heinäkuun päivänä siirsimme irtaimistomme uusiin avariin tiloihin Käsityöläiskadulle.

Viime vuonna asetettu tavoite siitä, että MLL:n Kymen piirin lapsi-, nuoriso- ja perhetoiminta on näkyvä ja selkeä osa paikallista perhepalveluverkostoa on siten alkanut toteutumaan hienosti. Myös piirin rooli alueellisena vaikuttajana ja lasten oikeuksien puolustajana on vahvistunut selkeästi. Tästä on siis hyvä jatkaa työtä lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi!

Kouvolassa 18.3.2014
Piirihallitus

Lapsi- ja perhepoliittinen vaikuttaminen

Mannerheimin Lastensuojeluliiton tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia, lasten oikeuksien toteutumista, lisätä lapsuuden arvostusta ja näkyvyyttä yhteiskunnassa sekä tuoda lapsen näkökulman päätöksentekoon. Lapsen oikeuksien edistämisen ja alueellisen vaikuttamistyön perustana ovat MLL:n aatteellinen tarkoitus, arvot ja päämäärät sekä ihmisoikeudet, erityisesti lapsen oikeuksien sopimuksessa turvatut ihmisoikeudet ja perustuslaissa turvatut perusoikeudet. Piiri vastaa MLL:n alueellisesta ja maakunnallisesta vaikuttamisesta sekä tukee yhdistysten vaikuttamistoimintaa.

Kumppanuus ja yhteistyöverkostot sekä paikalliset tapahtumat

MLL:n Kymen piiri kuuluu edustajiensa välityksellä useisiin alueensa verkostoihin ja oli mukana tapahtumissa, joiden tavoitteena on kehittää lasten, nuorten ja lapsiperheiden elinoloja ja palveluita. Erityisesti vuoropuhelu kunnan virkamiesten ja päättäjien, alueen muiden toimijoiden sekä oppilaitosten kanssa tiivistyi. MLL:n tarjoamaa ammatillista yhteistyökumppanuutta esiteltiin 31 eri tapahtumassa:

- 23.1 Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen yksikkö, Lappeenranta.
- 15.2 Terveyden edistämisen yksikkö, Kotka.
- 27.2. Socom, Lappeenranta.
- 7.3 Ray –seminaari, Lappeenranta.
- 14.3 Etelä-Suomen Kaste –työpaja, Helsinki.
- 15.3. Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu, Kotka.
- 19.3. Kouvolan lapsiperhepalvelut, Kouvola.
- 28.3. Eksoten lapsiperhepalvelut, Lappeenranta.
- 13.4 KevätIllo –tempaus kauppakeskus Veturissa.
- 25.4. Järjestöfoorumi, Lappeenranta.
- 3.5. Hyvinvointineuvola, Kotka.
- 6.5. Voimarinki, Kouvola.
- 8.5. Kouvolan sotejärjestöjen yhteistyöpalaveri, Kouvola.
- 11.5. Kouvola-päivä, Kouvola.
- 16.5. Socom, Kouvola.
- 28.5. Maahanmuuttopalvelu, Kotka.
- 30.8. Socom, Lappeenranta.
- 13.6. Vuoroveto –hanke, Kouvola.
- 12.6. Hyvinvointineuvola, Kotka.
- 14.8. Lappeenrannan lapsiperhepalvelut, Lappeenranta.
- 14.8. Viranomaiset Manskilla, Kouvola.
- 15.8. Imatran lapsiperhepalvelut, Imatra.
- 20.8. Monteri –hankkeen tilaisuus, Kotka.
- 28.8. Vuoroveto –hankkeen toritapahtuma, Kouvola.
- 30.8 Hyvä alku koulutielle –tapahtuma, Kouvola
- 31.8. Mahdollisuuksien tori, Kouvola.
- 13.11 Lehtomäen kirjasto, Kouvola
- 15.11. Varhaiskasvatuspäivät, Kouvola.
- 21.11. Lapsen oikeuksien sopimus ja sen toteutumisen haasteet –seminaari, Kouvola.
- 4.12. Piirin joulupuurotilaisuus, Kouvola.
- 13.12. Pentsojan perhepuisto, Kouvola.

11.5. Kouvola-päivä Manskillä, Virpi Meriläinen.

Kouvolan kauppatorilla 28.8.2013, vieraana MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON Kymen piiri

28.8. Vuoroveto -toritapahtuma Virpi Meriläinen ja Christa Carpelan.

31.8. Mahdollisuuksien tori, Liisa Hasanen

Piirin perinteinen aamupuurotilaisuus järjestettiin 4.12. Tilaisuus oli samalla uuden toimiston tupaantuliaiset. Tilaisuudessa vieraili yli 40 yhteistyökumppania.

4.12. Vieraita piirin aamupuurotilaisuudessa.

4.12. Aamupuurotilaisuus, Liisa Hasanen.

4.12. Aamupuurotilaisuudessa Christa Carpelan ja MLL:n keskustoimiston koordinaattori Liisa Ylikojola.

Eri kohtaamisissa tuotiin esille myös lapsen oikeuksien sopimuksen sanomaa. Erityisesti päättäjiä muistutettiin siitä, että kaikessa kunnan päätöksenteossa ja toiminnassa, kaikilla päätöksentekokoasteilla ja toimialueilla, on otettava huomioon lapsen etu ensisijaisena päätöksentekoon vaikuttavana tekijänä.

Piiri järjesti kaikille avoimen seminaarin lapsen oikeuksista Kouvola-talolla 21.11. Seminaari toteutettiin yhteistyössä Kouvolan paikallisyhdistyksen kanssa. Luennoitsijana oli MLL:n asiantuntijalakimies Suvianna Hakalehto-Wainio. Tilaisuus oli osallistujille antoisa ja osallistajat olivat aktiivisia. Aihe noteerattiin myös Kouvolan Sanomissa laajalla Suviannan haastattelulla, sekä Kymen seudun osuuskaupan asiakaslehdessä.

21.11. Lapsen oikeuksien sopimus ja sen toteutumisen haasteet Suomessa –seminaari, Suvianna Hakalehto-Wainio.

Valtakunnalliset tapahtumat

Piiri osallistui MLL:n valtakunnallisiin kampanjoihin:

- Kevätilo
- Hyvä alku koulutielle
- Hyvä Joulumieli

MLL:n Kevätilo –keräys toteutettiin 1.4-13.5. Piiri tuki yhdistyksiä heidän omissa keräyskampanjoissaan mm. järjestämällä yhteisiä keräystapahtumia. Isoin tempaus järjestettiin 13.4. Kouvolan kauppakeskus Veturissa yhteistyössä Kouvolan Jenkkipallo ry:n kanssa.

13.4 Christa, Olivia ja Neela Carpelan Kevättilo tempauksessa Veturissa.

13.4. Ukko Kuusisto Kevättillossa.

30.8. toteutettiin Hyvä alku koulutielle ja paikallinen koulurauhan julistus Valkealan kirkonkylän koululla yhteistyössä MLL:n Etelä-Valkealan yhdistyksen kanssa.

30.8. Hyvä alku koulutielle tapahtuma, Virpi Meriläinen, Christa Carpelan ja Etelä-Valkealan yhdistyksen nuorisojäsen Pinja Kupiainen.

30.8. Ilmapallot ilmaan koulurauhan merkiksi.

30.8. Taikuri Janne Mustonen vangitsi taidoillaan.

Piiri organisoii alueellaan Hyvä Joulumieli -kampanjan lahjakorttien jaon. Kymen piirin paikallisyhdistykset jakoivat oman alueensa vähävaraisille lapsiperheille 500 kpl 70 euron arvoista ruokalahjakorttia. Kampanjaan osallistui 31 yhdistystä

Vuoden vapaaehtoinen palkittiin kiitoksena hänen merkittävästä, lasten hyväksi tehdystä työstä

Viestintä

Vuonna 2013 kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että kaikki piiristä lähtevä viestintä oli MLL:n graafisen ohjeistuksen mukaista, sekä siihen, että viestintä oli suunnitelmallista. Piirin viestintäsuunnitelmaan vaikutti keskusjärjestöltä lähtevät puheenjohtajien ja sihteerien uutisviestien ajankohdat, sekä yhdistystiedotteen ilmestymisaikataulu. Myös yhdistyksiä tuettiin MLL:n ilmeen toteuttamisessa.

Kymen piiri näkyi vuoden aikana seitsemän kertaa tiedotusvälineissä. Lasten oikeuksien seminaarin lisäksi noteerattiin Vuoden teko –palkinto, koulurauhan julistus sekä kylämummi ja -vaaritoiminnan esittelytilaisuus. Toiminnanjohtaja Christa Carpelania haastateltiin paikallislehtiin muun muassa opettajien lomautusten vaikutuksista lapseen ja vertaistuen voimasta. Myös paikallisyhdistysten omat tapahtumat näkyivät hienosti eri medioissa. Piiri tuki yhdistyksiä tarvittaessa, mm. mielipidekirjoituksen laatimisessa.

Yhdistyksiin piiri piti yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse sekä sähköisin piiriviestein, joihin koottiin noin kuuden viikon välein ajankohtaiset asiat. Vuoden aikana piiriviestejä lähti kahdeksan. Piirin toiminnasta tiedotettiin yhdistyksille myös MLL:n valtakunnallisessa yhdistystiedotteessa, sekä piirin Facebook- ja www-sivujen kautta.

Kuntien lapsiperhepalveluiden virkamiehiin, koulujen rehtoreihin ja alueen muihin järjestöihin ja toimijoihin piiri piti säännöllisesti yhteyttä sähköisin viestein. Kuntien virkamiehiä lähestyttiin lisäksi MLL:n valtakunnallisella kuntakartoituskyselyllä, jossa selvitettiin kuntien perhekeskustoimintaa, ja pohjustettiin MLL:n ja kuntien strategista kumppanuutta lapsiperheiden palveluiden kehittämisessä.

Kymen piirin kuntien valtuutettuja piiri lähestyi kahdesti sähköisellä vaikuttamisviestillä. Viestien pääsanoma oli nostaa esiin ennaltaehkäisevän työn merkitystä sekä lapsivaikutusten arviointia; lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnista huolehtiminen tuo kunnalle säästöjä lyhyellä sekä pitkällä aikavälillä, lapsia koskevissa asioissa tulisi ennen päätöksentekoa tehdä eri ratkaisuvaihtoehdoista lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi.

MLL:n esitteitä toimitettiin piiristä käsin muun muassa alueen neuvoloihin ja yhteispalvelupisteisiin. Lisäksi yhdistyksiä kannustettiin ja autettiin hankkimaan MLL:n lapsiperheille suunnattuja materiaaleja ja toimittamaan ne paikkoihin, missä lapsiperheet liikkuvat.

Yhdistysten ja vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus ja tuki

MLL:n vapaaehtoisten toteuttamat varhaisen tuen muodot kuten perhekahvilat, erilaiset vertaisryhmät ja lasten kerhot täydentävät kunnan palveluketjua lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemisessa ja kuuluvat ennaltaehkäiseviin lapsiperheiden palveluihin. MLL:n perhekahvilat ovat oman paikkakuntansa avoimia kohtaamispaikkoja, jotka kokoavat eri taustoista ja kulttuureista tulevia lapsia, lapsiperheitä, vanhempia ja isovanhempia yhteen. MLL:n paikallisyhdistysten vertaisryhmissä samanlaisessa elämäntilanteessa olevat vanhemmat tutustuvat toisiinsa, keskustelevat lapsiperheiden elämään liittyvistä asioista ja etsivät yhdessä ratkaisuja mieltä askarruttaviin asioihin. Piirien tehtävänä on tukea, ohjata ja kouluttaa oman alueensa paikallisyhdistyksiä ja niissä toimivia vapaaehtoisia tehtävässään sekä edistää MLL:n perhekeskustoiminnan ja kunnan välistä yhteistyötä.

Ammatillisen ohjauksen ja koulutuksen tarve korostuu nykyhetkessä, sillä vapaaehtoiset ryhmänohjaajat ja perhekahvilan vetäjät kohtaavat moninaistuneita lapsiperheiden arjen huolia ja haasteita. Lisäksi vapaaehtoisten sitoutuminen on luonteeltaan aikaisempaa lyhyempää ja paikallisyhdistykset tarvitsevat piirin tukea uusien vapaaehtoisten löytämiseksi sekä jäsenhuoltoon. Elinvoimainen paikallinen perhetoiminta edellyttää hyvinvoivia paikallisyhdistyksiä, minkä edellytys on, että yhdistystoiminnan perusteet ovat kunnossa. Piirin työntekijät tapasivat alueensa yhdistyksiä ja vapaaehtoisia yhdistysten kokouksissa, perhekahviloissa, erilaisissa tapahtumissa sekä koulutuksissa. Lisäksi toteutettiin yhdistyskartoitus, jolla kerättiin tietoa yhdistykseltä tuen ja avun tarpeesta, paikallisesta toiminnasta, yhteistyöstä sekä yhdistyksen ja kunnan välisestä yhteistyöstä.

Jäsen ja järjestöyöntuki

Piiri tarjosi yhdistyksille järjestötyön ja yhdistyshallinnon koulutusta, ohjausta ja neuvontaa, sekä välitti yhdistyksille keskustoimiston tuottamat materiaalit ja tuki heitä toimintansa kehittämässä. Lappeenrannan koulutuksessa kouluttajana toimi MLL:n järjestöpäällikkö Arja-Liisa Mauno.

Järjestökoulutukset

9.3. Lappeenranta

23.3. Kouvola

Yhdistysvierailut

15.1. Kouvolan paikallisyhdistys

23.4. Etelä-Valkealan paikallisyhdistys

Seututapaaamiset

20.2. Kotka

11.4. Lappeenranta

24.9. Kouvola

26.9. Kotka

15.10. Lappeenranta

Perhekeskustoiminta

Perhekahvilat, vertaisryhmät ja kerhot

MLL:n Kymen piirissä 17 yhdistyksillä oli yhteensä:

- 18 perhekahvilaa
- 5 vanhempien vertaisryhmää
- 21 erilaista kerhoa

Piiri sai lahjoituksena Kouvolan kaupungin postikorttirahat yhteensä 1000 euron käytettäväksi perhekahviloiden ammatillisen ohjauksen vahvistamiseen. Lahjoituksen avulla perhetoiminnanohjaaja toteutti 10 perhekahvilakäyntiä, joiden aiheena oli ”Mitä pienokaisesi viestii? Kuinka hän kertoo tarpeistaan?”. Perhekahvilavierailuilla perhetoiminnanohjaaja kohtasi 140 vanhempaa lapsineen. Nuorisotoiminnan ohjaaja toteutti lisäksi kaksi perhekahvilakäyntiä, aiheenaan pienten lasten mediakasvatus. Mediakasvatuskäynnit olivat osa MLL:n keskusjärjestön kanssa yhteistyössä toteutettua Yhteispelillä –hanketta. Lisäksi toteutettiin perhekahvilaohjaajien vertaisverstaas, jonka tavoitteena on koota yhteen samalla seudulla toimivia perhekahvilaohjaajia ja vahvistaa osallistujien osaamista ja jaksamista sekä tiivistää seudullista yhteistyötä.

Perhekahvilakäynnit

1.3. Anjala

5.3. Kouvola

22.3. Korja (mediakasvatus)

2.4. Kuusankoski

3.4. Inkeroinen

- 9.4. Elimäki
- 26.4. Sippola
- 20.5. Valkeala
- 22.5. Myllykoski
- 5.9. Kouvolan uuden perhekahvilan avajaiset
- 26.9 Parikkala (mediakasvatus)
- 18.9. Myllykoski

Perhekahvilaohjaajien vertaisverstas
9.9.-23.9.

Perhekahvilakoulutus
4.2. Imatra

Kylämummi- ja vaaritoiminta

Kymen piiri on koordinoanut kylämummi- ja vaaritoimintaa Lappeenrannassa ja Elimäellä. Toiminnassa on mukana 11 mummia. He vierailevat päiväkodeissa ja perhekahviloissa sekä osallistuvat yhdistysten järjestämin tapahtumiin.

Kylämummitapaamiset
23.1, 15.5, 21.8, 27.11. Elimäki
29.1. 23.4.3.9. 29.10. Lappeenranta

Piirin toteuttama varhainen tuki

Lastenhoitotoiminta

MLL:n lastenhoitotoiminta on ennaltaehkäisevää arjen apua ja varhaista tukea lapsiperheille tilapäisissä ja lyhytaikaisissa lastenhoitotarpeissa. Lastenhoitoapu auttaa lapsiperheitä arjessa, vahvistaa vanhempien voimavaroja ja myönteistä kokemusta vanhemmuudesta. Lastenhoitotoiminnassa hoitajan työn painopiste on lapsen turvallisuudesta, hoidosta ja viihtyvyydestä huolehtiminen vanhempien ohjeiden mukaisesti.

Lastenhoitotoimintaa järjestetään niissä Kymen piirin kunnissa, jotka avustavat toimintaa. Vuonna 2013 nämä kunnat olivat Imatra, Kotka, Kouvola, Lappeenranta, Lemi, Taipalsaari ja Pyhtää. Lastenhoitotoiminnan toteutus mahdollistuu vain kuntien avustuksen turvin.

Hoitajat ovat MLL:n lastenhoitokurssin suorittaneita tai heillä on sosiaali-, terveys- tai kasvatustieteiden koulutus. Hoitajat haastatellaan ja perehdytetään tehtävään. MLL:n Kymen piirin perhehoitotoiminnan ohjaaja vastaa hoitajien ohjauksesta, rekrytoinnista, koulutuksista ja pienryhmätapaamisista. Laadun seuranta toteutetaan MLL:n lastenhoitotoiminnalle asetetun laatuohjeistuksen mukaisesti. Vuonna 2013 toteutettiin hoitajakysely webropol -kyselynä, joka palvelu ostettiin MLL:n Hämeen piiriltä. Lisäksi syksyn pienryhmissä hoitajat toteuttivat itsearviointia hoitajan työssä kehittymisessään.

Hoitajien välityspalvelu ostetaan MLL:n Uudenmaan piiriltä. Välityspalveluun kuuluu myös perheiden neuvonta liittyen mm. työnantajatehtäviin. Tiiviimpää yhteistyötä ja toimintaa kehitetään MLL:n Hämeen ja Uudenmaan piirien lastenhoitotoiminnasta vastaavien ohjaajien kanssa.

Vuonna 2013 lastenhoitotoiminnassa mukana oli 83 hoitajaa. Lastenhoitokursseja järjestettiin yksi, yhteistyössä Kouvolan kansalaisopiston kanssa. Kurssin lisäksi piiri järjesti viisi perehdytystä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Perehdytyksiin osallistui yhteensä kahdeksan henkilöä. Kouvolassa pidettiin lisäksi lasten ryhmähoidon ohjaajakoulutus, johon osallistui 4 lasten hoitajaa. Lasten hoitajien pienryhmiä toteutettiin 16, koulutusiltoja yksi ja virkistystapahtumia kolme. Näiden lisäksi ohjaaja on tukenut ja neuvonut, tavannut ja pitänyt muilla tavoin yhteyttä hoitajiin tarpeen mukaan.

Lastenhoitotoiminnan tilastoja:

	2009	2010	2011	2012	2013
lastenhoitokurssit	2	3	3	3	1
hoitajien pienryhmätapaamiset	13	11	13	13	16
hoitajien koulutus ja virkistys	4	7	5	7	4
asiakasperheitä	146	144	189	199	147
lastenhoidon tunteja	1917	2112	2356	3057	2665

Toiminnan tiedottamisessa merkittävänä apuna ovat MLL:n yhdistykset ja heidän eri toimijansa, kuntien neuvolat ja perhetyöntekijät ja piirin eri tiedotuskanavat.

Perhekummitoiminta

Perhekummitoiminta ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa, jonka tarkoituksena on lisätä lapsiperheen hyvinvointia ja vahvistaa koko perheen elämänhallintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea perheen vanhempia ja vanhemmuutta, ehkäistä ongelmien syntymistä ja kasautumista sekä antaa voimia perheen arkeen. Oman perhekummin voivat saada odottavat ja alle kouluikäisten lasten perheet. Perhe voi hakeutua perhekummitoiminnan pariin itse tai ammattilaisen ohjaamana. Tuki on perheelle maksutonta.

Tukisuhteen lähtökohtana on vapaaehtoinen ja tasavertainen kumppanuus. Perhe ja kummi sopivat yhdessä suhteen kestosta ja tapaamistavoitteista, jotka lähtevät aina perheen tarpeesta. Perhekummi tapaa perhettä tavallisesti kerran viikossa tai joka toinen viikko, muutaman tunnin ajan. Tapaaminen voi olla perheen kotona, tai yhdessä tekemistä esim. vaunulenkki, leikkipuistossa käyminen tai kipaisu ruokakaupassa. MLL:n perhekummilta edellytetään sitoutumista vapaaehtoistoiminnan eettisiin periaatteisiin ja vaitiolo-velvollisuuteen.

Perhekummi saa 20 tunnin mittaisen koulutuksen, jossa käydään läpi Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjestönä, MLL:n perhekummitoiminnan periaatteet, vapaaehtois-toiminta, minä perhekummina, perhe ja vanhemmuus sekä perhekummitoiminta käytännössä. Perhekeskustoiminnan ohjaaja on kummin tukena ja tarvittaessa tavoitettavissa. Noin kolmen kuukauden välein ohjaaja on tukisuhteen seurantalaveri ja suhteen lopussa päätöspalaveri.

Kouvolassa pidettiin Kymen piirin ensimmäinen perhekummi –koulutus. Koulutus kuului osaksi Kouvolan ja MLL:n Kymen piirin kumppanuussopimusta.

Perhekummien peruskoulutus

15.-30.10. Kouvola

Nuorisotoiminta

Tukioppilastoiminta ja vanhempainillat

MLL:n tukioppilastoiminnan tavoitteena on parantaa koulun ilmapiiriä ja vähentää koulukiusaamista. Tukioppilas on vapaaehtoinen oppilas, joka haluaa toimia koulu yhteisön hyväksi ja auttaa muita oppilaita. Tukioppilastoiminnassa keskeistä on osallisuus, nuorten mahdollisuus itse ideoida, toteuttaa ja arvioida toimintaa. Toiminnasta vastaa koulussa työskentelevä aikuinen ohjaaja.

Piirin tehtävänä on huolehtia yhteydenpidosta ja yhteistyöstä keskusjärjestön, tukioppilaskouluttajien ja ohjaajien kanssa sekä ylläpitää ohjaajarekisteriä. Piiri myös kannustaa yhdistyksiä koulu yhteistyön kehittämiseen alueellaan.

Vuoden 2013 aikana järjestettiin nuorisotyön tukioppilaiden koulutuksia neljä: Kouvolan Kuusankosken yläkoulussa, Urheilupuiston koulussa sekä Valkealan yläkoulussa. Koulutuksiin osallistui yhteensä 103 yläkoulun oppilasta. Kouluttajina toimivat piirin kaksi nuorisotyön kouluttajaa.

Vanhempainiltoja nuorisotyön kouluttajat vetivät yhdeksän. Iltojen teemana oli mediakasvatus. Vanhempainilloista kuusi toteutettiin osana MLL:n keskusjärjestön Yhteispelillä –hanketta. Vanhempainilloissa tavoitettiin yhteensä 350 vanhempaa. Opettajia koulutustilaisuuksissa kohdattiin yhteensä 20.

Vuoden 2013 koulutustilastoja:

Koulutuksien määrät vuonna 2013	
tukioppilaiden koulutuksia	4
tietoiskuja oppilaille	2
vanhempainiltoja	9
opettajien koulutuksia	0
muut	2
yhteensä	17

Paikallisyhdistysten nuorisotyön tukeminen

Piiri tuki yhdistyksiä nuorisotoiminnan kehittämisessä alueellaan, kannusti koulu yhteistyöhön sekä yhteistyöhön muiden nuorisojärjestöjen ja kunnan nuorisotoimen kanssa. Piiri järjesti yhden nuorisotoiminnan koulutuksen, jossa esiteltiin Verkk@ri –toiminta. Kouluttajan toimin MLL:n keskusjärjestön nuorisotyön suunnittelija Liisa Kilpeläinen.

Verkk@ri on lyhenne sanasta verkkotukioppilas. Ohjattu vertaistuki toimii nuoren kasvun tukena ja yhteisöllisyyden luojana verkossa hieman samaan tapaan kuin tukioppilastoiminta kouluissa. Nuorten taustalla on aina turvallinen aikuinen, joka ohjaa toimintaa. Verkk@ri - ohjaaja on yhdistyksen vapaaehtoinen. Yhdistyksen tukena toimii piirin ammatillinen työntekijä. Verkk@rit ovat iältään 13-20 –vuotiaita.

Yhdistysten nuorisotyön koulutus
27.4. Kouvola

Ammatilliset perhepalvelut

Ammatilliset perhepalvelut siirtyivät 1.1.2013 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kuntoutussäätiöltä MLL:n Kymen piirille.

Ammatillisiin perhepalveluihin kuului:

- Vammaisen ja pitkäaikaissairaan lapsen hoito
- Perhetyö
- Tehostettu perhetyö
- Ryhmämuotoinen perhetyö
- Lasten ja nuorten tukihenkilötyö

Perhepalvelut vastaavat yksilöllisesti perheiden tarpeisiin. Perheiden kanssa tehdään kirjallinen perhetyön suunnitelma ja perheneuvottelut ovat säännöllisiä. Suunnitelman laadintaan ja neuvotteluihin osallistuvat perhe, perhetyön tilaaja ja -tuottaja. Toimintatapa on asiakaslähtöinen ja voimavarasuuntautunut. Perhepalveluiden tavoitteena on tukea ja vahvistaa lasta ja perhettä arjessa. Amatillisia perhepalveluita tuotettiin kuntien ostopalvelusopimusten puitteissa. Perhepalveluiden koordinoinnista vastasi perhepalveluohjaaja.

Vammaisen ja pitkäaikaissairaan lapsen hoito tarjoaa apua lapsen kotihoitoon, vanhempien jaksamiseen ja vanhemmuuden tueksi sekä omaishoitajan vapaan tai iltapäivähoidon järjestämiseen. Tavoitteiden saavuttamista ja hoidon vaikuttavuutta seurataan palvelusuunnitelman ja säännöllisten neuvottelujen avulla.

Perhetyö tarjoaa lyhytaikaista apua lastenhoidon järjestämiseen. Palvelua tarjotaan esimerkiksi vanhempien tarvitessa omaa aikaa jaksukseen, vanhemman ollessa toipilaana tai lastenhoitoavun hankkimiseen palvelusetelillä. Perhetyössä keskitytään lapsen hoitamiseen.

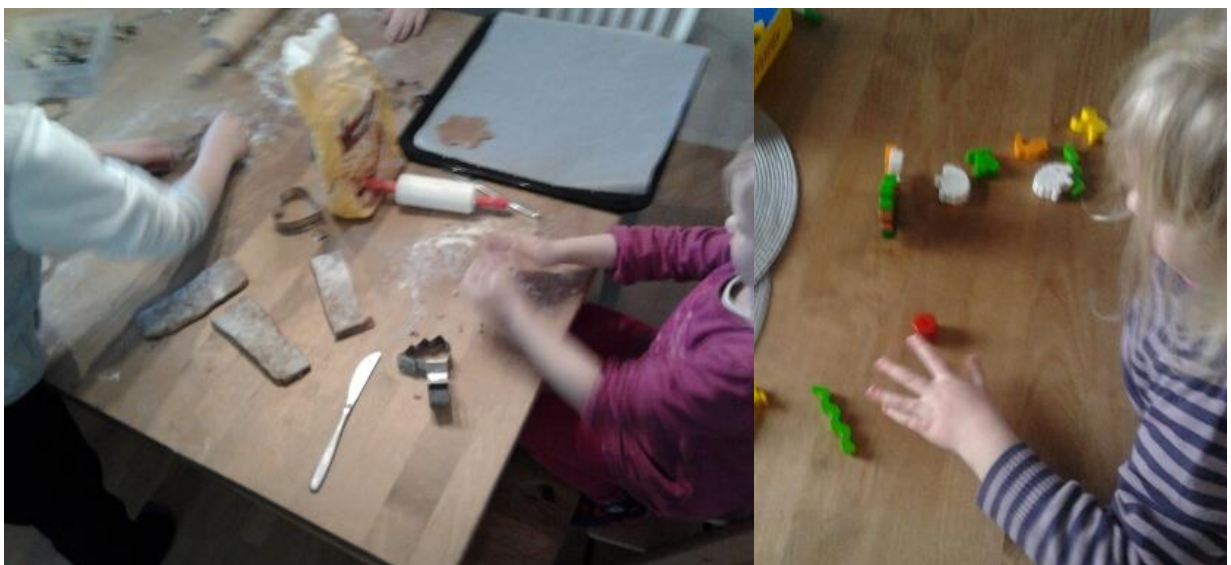
Ryhmämuotoinen perhetyö tarjoaa lyhytaikaista lasten ryhmähoitoa eri tilaisuuksiin. Ryhmämuotoisen perhetyön rinnalle kehitettiin kevyempää *lasten ryhmähoitoa*, jota pilotoitiin kauppakeskus Veturissa 13.-15.9. ja 7.-8.12.

Tehostettu perhetyö tarjoaa säännöllistä ja pidempiaikaista apua lastenhoitoon, lapsen rajojen ja unirytmien löytymiseen, vanhemmuuteen ja sosiaalisen verkoston laajentamiseen. Apua tarjotaan myös perheen äkillisissä kriisitilanteissa, kuten perheenjäsenen sairastuessa, kuoleman yhteydessä ja synnytyksen jälkeisessä masennuksessa.

Lasten ja nuorten tukihenkilötyö tukee lapsen kasvua ja kehitystä. Tukisuhteen tavoitteet tehdään yhdessä perheen sekä tilaajan kanssa, tavoitteita tarkennetaan tarpeen mukaan väliarviointineuvottelujen yhteydessä.

7.12 Lasten ryhmähoitoa kauppakeskus Veturissa.

Palvelua perheiden parhaaksi (perhetyöntekijän muistiosta)

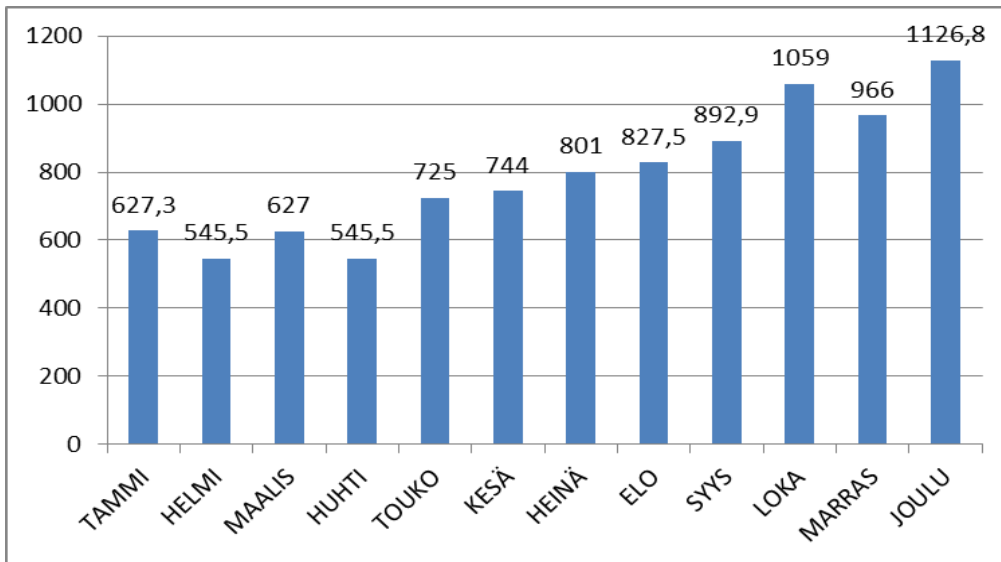
Vuoden 2013 lukuja

Vuonna 2013 hoitotunteja tuotettiin 9 495 tuntia. Kasvua edellisvuoden tunteihin oli 49,4%. Palvelumuotoa tehtiin suunnitelmallisesti näkyväksi niin sähköisin markkinointikirjein, palvelusivustoissa ja -oppaissa kuin erinäisissä tapaamisissa. Hoitotuntien tilaukset jakautuivat Kouvola 46% ja Kotka 54%. Selkeästi eniten käytetty palvelumuoto oli vammaisen ja pitkäaikaissairaalan lapsen hoito (noin 95% kaikista tilauksista). Kotkan alueella tarve painottui pääasiassa lasten iltapäivähoidon järjestämiseen. Kouvolaissa palvelua käytettiin omaishoidon vapaapäivien järjestämiseen, jotka ajoittuivat pääsääntöisesti arkipäiviin, mutta myös jonkin verran viikonloppuihin ja yön yli hoitoon. Tilaajana oli vammaispalvelu.

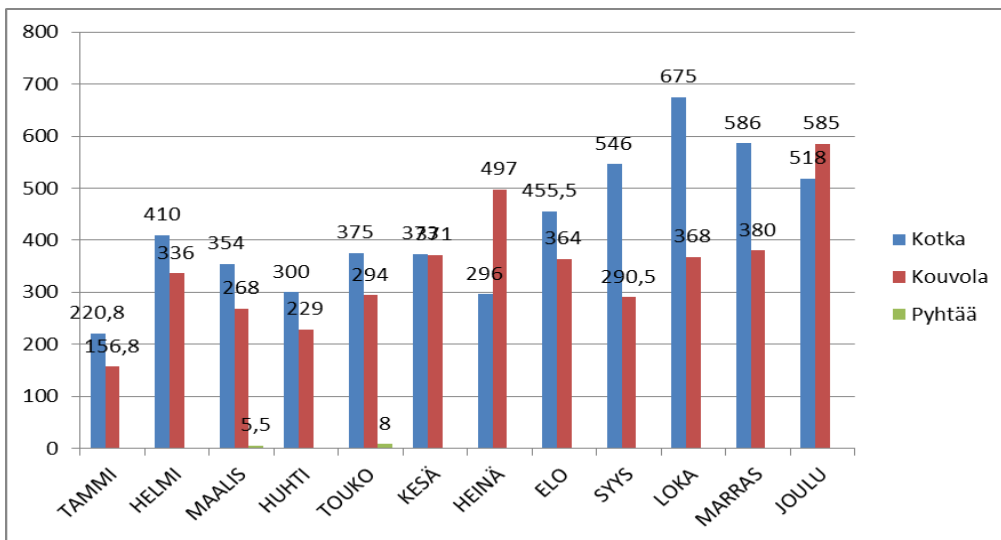
Noin 3% tilauksista oli tehostettua perhetyötä. Tilaajina oli sosiaalitoimi, vammaispalvelu ja lastensuojelu. Muut tilaukset olivat perhetyötä ja ryhmämuotoista perhetyötä.

Ammatilliset perhepalvelut, hoitotunnit kuukausittain 2013

Ammatilliset perhepalvelut, hoitotunnit kaupungeittain 2013

Perhetyöntekijät

Perhetyöntekijät ovat huolellisesti tehtävään valittuja ja he ovat saaneet perehdytyksen työhönsä. Heillä on sosiaali- tai terveysalan koulutus; esim. lähihoitaja, sairaanhoitaja, kehitysvammaohjaaja tai sosionomi. Perhetyöntekijöillä on ratkaisu- ja voimavarakeskeinen työote eli heidän työtapansa on asiakkaan omatoimisuutta, kuntoutumista ja kotona selviytymistä tukevaa. Perhetyöntekijät työskentelevät perheissä vuorokauden kaikkina aikoina. Työsuhteen alussa perhetyöntekijöitä on pyydetty esittämään lain edellyttämä rikosrekisteriote. Koko henkilöstö on allekirjoittanut vaitiolositoumuksen ennen työsuhteen alkamista. Salassapitovelvollisuus säilyy sopimuksen päättyttyä ja myös työsuhteen päättyttyä.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kuntoutussäätiöltä siirtyi Kymen piirille 12 tuntityösuhteista perhetyöntekijää. Vuoden 2013 aikana solmittiin uusia perhetyöntekijöiden työsopimuksia Kouvolaan yksi ja Kotkaan neljä. Vuoden lopussa perhetyöntekijöitä oli

yhteensä 16, joista kuusi toimi päätoimisesti tuntityösuhteisena perhetyöntekijänä ja 10 sivutoimisena tuntityösuhteisena perhetyöntekijänä.

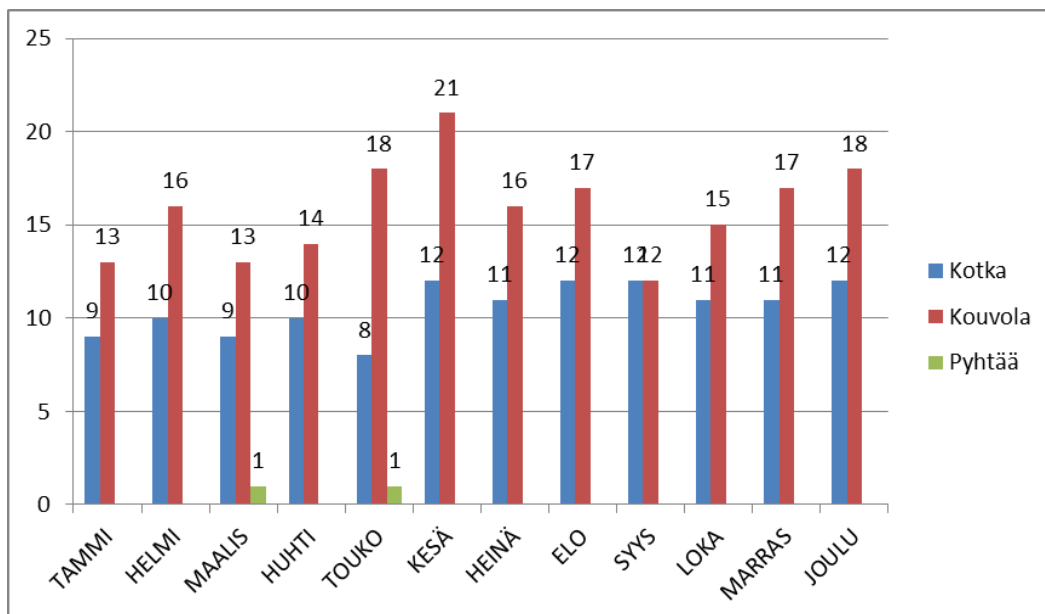
Perhetyöntekijöille järjestettiin vuoden 2013 aikana kolme isompaa koulutusta. Toukokuussa (30.5.) seitsemän perhetyöntekijää suoritti hygieniapassin aikuiskoulutuskeskuksessa Kouvolassa. Syksyllä (20.9.) järjestettiin SPR:n hätäensiavun kertauskurssi Kotkassa Taitojen talolla, kouluttajana toimi Leena Karvonen SPR:stä. Tähän osallistui 10 perhetyöntekijää, perhepalveluohjaaja ja perhetoiminnan ohjaaja Pirjo Riippa. Marraskuussa järjestettiin kahdena lauantaina tukiviittomien koulutusta piiritoimistolla, kouluttajana toimi Anu Takamaa. Ensimmäiseen koulutuspäivään (23.11.) osallistui 10 perhetyöntekijää ja toiseen koulutuspäivään (30.11) seitsemän. Koulutukset järjestettiin yhteistyössä OK-opintokeskuksen kanssa.

Perhetyöntekijöille järjestettiin lisäksi vuoden aikana perhetyöntekijä-tapaamisia (pt-tapaamisia), joissa oli koulutuksellista antia ja työn kehittämiseen liittyvää sisältöä. Neljä näistä tapaamisista toteutettiin pienryhmätapaamisina Kotkassa ja Kouvolassa. Perhetyöntekijöillä oli mahdollisuus osallistua noin kuuden viikon välein järjestettävään työnhajukseen. Työnohjaajana toimi Riitta Peni. Alkuvuodesta työnhajukset olivat kaikille perhetyöntekijöille yhteisiä, syksystä alkaen työnhajukset järjestettiin työntekijöiden toiveiden mukaan Kotkassa ja Kouvolassa omissa ryhmissä. Loppuvuodesta tuettiin perhetyöntekijöiden työtä myös ohjaajan järjestämällä kehityskeskusteluilla.

Perheet

Vuoden 2013 lopussa perhepalveluiden piirissä oli Kotkassa 15 perhettä (määrä vaihteli vuoden aikana 14-16 välillä). Kouvolassa oli vuoden lopussa 25 asiakasperhettä (määrä vaihteli 20-25 välillä). Ohjaaja piti yhteyttä asiakasperheisiin puhelimitse, sähköpostitse, sekä lähettämällä kolme kertaa vuoden aikana tiedotekirjeen perhepalveluista ja siinä tapahtuneista ajankohtaisista asioista. Ohjaaja aloitti myös palvelun arvioinnin perheissä. Arviointi jatkuu vuoden 2014 puolelle, jolloin siitä kootaan yhteenveto. Tähän mennessä kyselyyn osallistuneet perheet ovat olleet erittäin tyytyväisiä perhepalveluihin.

Ammatilliset perhepalvelut, perheiden lukumäärä 2013

Kehittämishankkeet

Vahvuutta Vanhemmuuteen – hanke 2010 - 2014

Vahvuutta Vanhemmuuteen -hanke (VV -hanke) on MLL:n vuonna 2010 käynnistynyt valtakunnallinen hanke, jonka rahoittajana on Raha-automaattiyhdistys. Hankkeesta vastaa MLL:n keskusjärjestö ja toimintaa toteutetaan kaikissa MLL:n piireissä. Hankkeen tarkoituksena on vuosien 2010 - 2014 aikana kehittää yhteistyössä hankkeessa mukana olevien kuntien ja neuvoloiden kanssa suomalaiseen perhe- ja neuvolapalvelujärjestelmään soveltuva ja perheiden psykososiaalista tukea vahvistava vanhempainohjausmalli, jossa vanhempainohjausta kehitetään perheryhmätoiminnan avulla. Hanke lisää myös kuntien perhevalmennuksesta vastaavien työntekijöiden edellytyksiä toimia yhteistyössä järjestöjen kanssa. Se antaa valmiuksia sekä uusia toimintamalleja tukea vanhempien keskinäisiä avunantoverkostoja julkisten palvelujen rinnalla. Kymen piirissä toiminnasta vastasi perhetoiminnan ohjaaja.

Vuonna 2013 Lappeenrannasta valmistui kaksi uutta työntekijää perheryhmien vetäjiksi. Yhteensä hankkeen kouluttamia työntekijöitä oli Lappeenrannassa neljä kuten myös Imatralla. Perhetoiminnanohjaaja järjesti perheryhmäohjaajien jatkokoulutuksen Lappeenrannassa 12.3. Koulutukseen osallistui kuusi hankkeen kouluttama perheryhmäohjaajaa. Lisäksi hanke järjesti mentalisaatio –koulutuksen Kymen ja Uudenmaan piirien henkilökunnalle 11.10, johon osallistui koko MLL:n Kymen piirin toimiston väki.

Isä -hanke 2010-2013

Isä-hanke on viiden MLL:n piirin yhteishanke, jota Varsinais-Suomen piiri koordinoi. Hankkeeseen kuuluvat Varsinais-Suomen lisäksi Hämeen, Kainuun, Kymen ja entisen Pohjois-Karjalan piirit. Hanke on Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton keskusjärjestö tukema. Isä-hankkeen päätavoitteena on luoda MLL:n valtakunnallisiin ohjelmiin perustuva isä-ohjelma, jonka avulla miehet jo ennen lapsen odotusaikaa saavat vahvistusta ja tukea omalle hyvinvoinnilleen ja lapsen odotusajasta lähtien aina murrosikäisen nuoren isäksi asti vertaistukea isänä olemiseen, malleja ja vahvistusta lapsen ja isän väliseen vuorovaikutukseen sekä eväitä tasavertaiseen perhe-elämään - lisätä tasavertaista ja kestäväää vanhemmuutta. Erytisalueena on isien osallisuus ja läsnäolo vanhempana ja parisuhteen toisena osapuolena.

Jokaisella piirillä oli Isä-hankkeessa omat pääpainoalueet. Kainuun piirissä toteutettiin Kainuun maa-kuntayhtymän kanssa ammattihenkilöstön koulutusta vanhempien kohtaamisesta. Hämeen piirissä kehitettiin puolustusvoimien kanssa tehdyn yhteistyön pohjalta puolustusvoimiin sopivaa koulutusmallia, jonka avulla varusmiesten hyvinvointia pyritään tukemaan. Kymen ja Varsinais-Suomen piirien painopisteenä oli MLL:n paikallisyhdistysten isä-lapsitoiminnan kehittäminen ja tukeminen.

Vuonna 2013 Kymen piirin tehtävänä oli juurruttaa hankkeessa luotuja toimintamalleja yhdistysten käyttöön. Isä -toiminta oli esillä jokaisessa yhdistys- ja seututapaamisessa.

Hallinto ja talous

MLL:n Kymen piirin hallinnosta vastaa hallitus. Piirihallitukseen kuului vuonna 2013 puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kahdeksan jäsentä. Piirihallituksen kokouksia pidettiin kahdeksan. Piirin sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 24.4. Palvelukeskus Mäntykodissa Taavetissa, ja syyskokous 9.11. Sokos Hotelli Vaakunassa, Kouvolassa. Syyskokoukseen osallistui MLL:n keskusjärjestön järjestöpäällikkö Arja-Liisa Mauno sekä järjestölakimies Esa Iivonen.

Piirihallituksen työskentelyä avusti vuonna 2013 työvaliokunta, jonka tehtävänä oli tukea piiritoimiston työskentelyä.

MLL:n Kymen piirin hallitus 2013

Terhi Rokkanen, Kotkan paikallisyhdistys

puheenjohtaja

Minna Kakkonen, Korian paikallisyhdistys

varapuheenjohtaja

Tuija Uski, Lemmin paikallisyhdistys

taloudenhoitaja

Elina Janhunen, Taipalsaaren paikallisyhdistys

Riitta Korpelainen, Kuusankosken paikallisyhdistys

Petra Vesuri, Etelä-Valkealan paikallisyhdistys

Hanna Savelainen, Iitin paikallisyhdistys

Sirpa Osanen, Kotkan paikallisyhdistys

Riitta Kaijalainen-Vainikainen, Imatran paikallisyhdistys

Piirihallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Christa Carpelan

MLL:n Kymen piirin tilintarkastajat ovat Jarmo Kunttonen (HTM) ja Pasi Waris (KHT) PricewaterhouseCoopers Oy:stä. Varatilintarkastajat ovat Päivi Värjä ja Marja-Liisa Lohtander.

Talous

Toiminta rahoitetaan liiton avustuksella, jäsenmaksutuotoilla, RAY-avustuksilla, OK-opintokeskuksen tuella, MLL:n kevätkeräyksellä, tuotemyynnillä sekä muiden toimintaamme tukevien tahojen tuella. Lastenhoitotoimintaan saatiin rahoitusta Kouvolasta, Kotkasta, Lappeenrannasta, Imatralta, Lemiltä, Pyhtäältä ja Taipalsaaresta.

Vuonna 2013 Kymen piirin talous oli 8 620,82 euroa alijäämäinen.

Henkilöstö

Piiritoimistossa työskenteli vuonna 2013 kokopäiväiset aluekoordinaattori Liisa Hasanen ja perhetoiminnanohjaaja Pirjo Riippa, toiminnanjohtaja Christa Carpelan. Perhepalveluohjaaja Virpi Meriläinen aloitti 50% työajalla 14.1, työsuhde kokoaikaistui 1.4. Ammatillisten perhepalveluiden perhetyöntekijöitä oli 16, joista kuudella oli päätyönä MLL:n tuntityö ja kymmenen teki sitä sivutyönä. Lisäksi henkilöstön täydentämiseen käytettiin tarvittaessa tuntityösuhteisia sijaisia.

Piirin henkilöstön järjestäytymiskokous pidettiin Anjalan Nuorisokeskuksessa 14.2. Tutustumisen ja ryhmäytymisen lisäksi kartoitettiin haasteita ja ilonaiheita henkilöstön kehittämistyön tueksi. Myös työsuojelun yhteistoiminta järjestäytyi.

Kehittämistyötä jatkettiin säännöllisesti läpi vuoden. Piiritoimistohenkilökunnan työnkuvat määriteltiin ja tavoitteet asetettiin yhteisesti vuosikellon mukaisesti. Yhteisissä tiimeissä pysähdyttiin arvioimaan toiminnansuuntia ja asetettiin uusia yhteisiä päämääriä. Henkilökohtaisia kehittämissuunnitelmia työstettiin kehityskeskusteluissa.

Perhetyöntekijöiden ajatuksia ja toiveita kuultiin säännöllisesti niin yhteisissä tapaamisissa, kehityskeskusteluissa kuin perhetyöntekijöiden keskuudestaan valitseman edustajan välityksellä. Vuoden aikana perhetyöntekijöitä palveleva tuki- ja koulutusrakenne sai muotonsa. Koko henkilöstön yhteisiä virkistyspäiviä vietettiin kaksi; 6.6 kevätretki Repoveden maisemissa ja 4.12 pikkujoulut.

6.6 henkilökunnan virkistyspäivä Repovedellä, Christa Carpelan, Virpi Meriläinen ja Pirjo Riippa.